

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 27/06

Meditaties: Deze meditatie staat ook online op <https://youtu.be/hUc7TQPIbMg>

Meisje, sta op

Meditatie door Frank Pouliart (Zandpoortkerk, Mechelen-Zuid)

Welkom en bemoediging

Namens de VPKB-kerken van Leuven, Vilvoorde, Mechelen-Noord en Zuid heet ik u van harte welkom op deze onlinedienst.

Laten aan het begin van deze dienst even stil zijn.....

Onze hulp is in de Naam van de éne,
die hemel en aarde gemaakt heeft,
die trouw houdt
en niet laat varen het werk dat zijn hand begon.

Genade en vrede zij ons allen
door de Heer Jezus Christus zijn Zoon
in eenheid met de Heilige Geest. Amen.

Lied: Psalm 23b vs 1, 2

1. De Heer is mijn Herder!
'k Heb al wat mij lust;
Hij zal mij geleiden
naar grazige weiden.
Hij voert mij al zachtkens
aan wateren der rust.

2. De Heer is mijn Herder!
Hij waakt voor mijn ziel,
Hij brengt mij op wegen
van goedheid en zegen,
Hij schraagt me als ik wankel,
Hij draagt me als ik viel.

Kyriegebed

Genadige God,
Dankbaar zijn we dat de kerken stilaan weer open gaan. Dat we mekaar weer kunnen zien en horen.

Vergeef ons dat wij vaak meer geloven en vertrouwen
in ons eigen weten en kunnen en daardoor ook alleen maar denken
aan ons eigen welzijn en belang.

Vergeef ons dat wij zo slordig en respectloos omgaan met uw natuur,
zoals nu weer blijkt met de PFOS-vervuiling.

Vergeef ons dat wij al te vaak onze ogen sluiten voor oorlog en geweld,
zoals in het alsmear aanslepende conflict tussen Israël en Palestina,
of hongersnoden in Afrika.

Vergeef ons als wij onverschillig blijven
als mensen worden gediscrimineerd om hun geloof,
hun kleur, hun geaardheid.

Geef dat we in de tijd die voor ons ligt,
waarbij we weer meer zullen kunnen en mogen,
oog blijven houden op solidariteit en behulpzaamheid tussen mensen.

Heer, ontferm u, Christus, ontferm u, Heer, ontferm u over ons.

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 27/06

Lied: Met de boom des levens (NLB 547: 1, 2, 4)

1. Met de boom des levens
wegend op zijn rug
droeg de Here Jezus
Gode goede vrucht.

Refrein:

Kyrie eleison,
wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen
uit de dood vandaan.

2. Laten wij dan bidden
in dit aardse dal,
dat de lieve vrede
ons bewaren zal,

Refrein

3. want de aarde vraagt ons
om het zaad des doods,
maar de hemel draagt ons
op de adem Gods.

Refrein

4. Laten wij God loven,
leven van het licht,
onze val te boven
in een evenwicht,

Refrein

Gebed bij opening van de Schrift

Lieve Heer, wij staan op het punt de oude boeken te openen en eruit voor te lezen. Geef ons een luisterend oor en leer ons er de diepere betekenis ervan te begrijpen. Amen.

Lezing: Marcus 5:21–43

²¹ Toen Jezus weer met de boot was overgestoken, verzamelde er zich een grote menigte bij hem, en hij bleef aan het meer. ²² Een van de leiders van de synagoge, die Jairus heette, kwam naar hem toe, en toen hij Jezus zag viel hij aan zijn voeten neer. ²³ Hij smeekte hem dringend: ‘Mijn dochter ligt op sterven; kom haar de handen opleggen om haar te redden en te zorgen dat ze in leven blijft.’ ²⁴ Hij ging met hem mee. Een grote menigte volgde hem en verdrong zich om hem heen. ²⁵ Onder hen was ook een vrouw die al twaalf jaar aan bloedverlies leed. ²⁶ Ze had veel ellende doorgemaakt door de behandeling van allerlei artsen, aan wie ze haar hele vermogen had uitgegeven zonder dat ze ergens baat bij had gehad; integendeel, ze was alleen maar achteruitgegaan. ²⁷ Ze had gehoord over Jezus, en ze begaf zich tussen de menigte en raakte zijn bovenkleed van achteren aan, ²⁸ want ze dacht: Als ik alleen zijn kleren maar kan aanraken, zal ik al gered worden. ²⁹ En meteen hield het bloed op te vloeien en merkte ze aan haar lichaam dat ze van de kwaal genezen was. ³⁰ Op hetzelfde ogenblik werd Jezus zich ervan bewust dat er kracht uit hem was weggestroomd. Midden in de menigte draaide hij zich om en vroeg: ‘Wie heeft mijn kleren aangeraakt?’ ³¹ Zijn leerlingen zeiden tegen hem: ‘U ziet dat de menigte zich om u verdringt en dan vraagt u: “Wie heeft mij aangeraakt?”’ ³² Maar hij keek om zich heen om te zien wie het gedaan had. ³³ De vrouw, die bang was geworden en stond te trillen omdat ze wist wat er met haar was gebeurd, kwam naar hem toe en viel voor hem neer en vertelde hem de hele waarheid.

³⁴ Toen zei hij tegen haar: ‘Uw geloof heeft u gered; ga in vrede en wees genezen van uw kwaal.’ ³⁵ Nog voor hij uitgesproken was, kwamen enkele mensen tegen de leider van de synagoge zeggen: ‘Uw dochter is gestorven, waarom valt u de meester nog lastig?’ ³⁶ Maar Jezus hoorde dat en zei tegen de leider van de synagoge: ‘Wees niet bang, maar blijf geloven.’ ³⁷ Hij stond niemand toe om met hem mee te gaan, behalve Petrus, Jakobus en Johannes, de broer van Jakobus. ³⁸ Ze kwamen bij het huis van de leider van de synagoge en zagen daar een groep mensen die luid stonden te huilen en te weeklagen. ³⁹ Hij ging naar binnen en zei tegen hen: ‘Waarom maken jullie zo’n misbaar en huilen jullie? Het kind is niet gestorven, het

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 27/06

slaapt.’⁴⁰ Ze lachten hem uit. Maar hij stuurde hen allemaal naar buiten en ging met de vader en moeder van het kind en de leerlingen die bij hem waren de kamer van het kind binnen.⁴¹ Hij pakte de hand van het kind vast en zei tegen haar: ‘Talita koem!’ In onze taal betekent dat: ‘Meisje, ik zeg je, sta op!’⁴² Meteen stond het meisje op en begon heen en weer te lopen. Ze was twaalf jaar. Iedereen was met stomheid geslagen.⁴³ Hij drukte hun op het hart dat niemand dit te weten mocht komen, en zei dat ze haar te eten moesten geven.

Lied: Psalm 119 (NLB 119: 1, 3)

1. Welzalgig wie de rechte wegen gaan, wie in de regels van Gods wijsheid treden. Zalgig wie zijn getuigenis verstaan, van ganser harte zoeken naar zijn vrede. Geen onrecht en geen dwaling lokt hen aan. De weg der zondaars wordt door hen gemedend.	3. U dank ik, Heer, in opgetogenheid. Mijn hart verheugt zich over uw bevelen, U wil ik, die de allerhoogste zijt, in alles volgen, niets voor U verhelten. Verlaat mij niet, ik ben U toegewijd, verlaat mij niet, laat in uw gunst mij delen.

Overweging

Lang werd het overbekende verhaal over het dochttertje van Jäirus beschouwd als op zichzelf staand. Maar dan is het wel gek dat het verhaal over de bloedvloeiende vrouw er in het evangelie volledig mee is verstrengeld. In de huidige theologie gaat men er steeds meer van uit dat je de verhalen niet uit elkaar mag trekken. Men houdt steeds meer rekening met het feit dat de Bijbel veel meer symboliek bevat en géén getrouw verslag is van de feiten die verhaald worden. Blind zijn kan bijvoorbeeld betekenen dat iemand geen inzicht heeft en doof dat iemand de boodschap niet tot zich laat doordringen. We gaan op zoek naar de achterliggende betekenis van iemand die al 12 jaar bloedvloeiingen heeft en waarom een meisje op 12-jarige leeftijd niet meer eet of drinkt en levenloos op bed ligt.

Laat ons beginnen bij het dochttertje van Jäirus. Hoe ze heet, weten we niet, maar we weten wél dat ze 12 jaar is, een leeftijd waarop ze al uitgehuwelijkt zou kunnen worden. Maar op dit moment is ze nog “het dochttertje” van, en wel van een belangrijk man in de synagoge. Nu al zijn er al mensen die haar extra in het oog houden. Wordt zij uitgehuwelijkt aan een respectabel man? Zal zij aan de gespannen verwachtingen van de mensen voldoen? Dat kan wel eens goed fout gaan. Je wordt als meisje onzeker. Over je veranderende lichaam. over je puistjes. Over je intelligentie. We kennen dat in de huidige tijd ook. Niet weinige kinderen hongeren zich uit en worden zó slap dat ze medische en psychologische hulp nodig hebben. De ouders weten vaak geen uitkomst meer. Als leider van de synagoge besluit Jäirus zich tot Jezus te wenden, een zeer charismatisch man in die dagen. Hij gelooft dat Jezus voor een kentering kan zorgen en het dochttertje kan redden van de neerwaartse spiraal waarin ze nu zit.

En dan heb je nog die vrouw. Ook zij krijgt geen naam. Ze lijdt al 12 jaar aan chronisch bloedverlies. In tegenstelling tot het dochttertje van Jäirus is zij niet getrouwd, en zal ze geen kinderen krijgen omdat ze onvruchtbaar is. Bovendien is ze onaanraakbaar, onrein. In die tijd was dat zo met menstruerende vrouwen. Dus als je constant bloed verliest, ben je constant onaanraakbaar voor een man. Haar lichaam is taboe. Ze weet dat ze nooit een man zal kunnen krijgen. Ze zal alleen achterblijven, zonder toekomst. Ze is echter niet bij de pakken blijven neerzitten en heeft professionele hulp ingeroepen. Bij gebrek aan een ziekteverzekering zoals we die nu kennen, is ze ook financieel leeggebloed. Een volledig eenzaam leven lijkt haar lot te worden.

Maar nu heeft ze van Jezus gehoord. Haar wil om te genezen en haar geloof in die rondtrekkende prediker is zó groot dat ze zijn kleren wil proberen aan te raken, en dan van achteren, zodat Jezus haar niet zélf zou moeten aanraken, meer nog, dat ze hem niet onder ogen moet komen.

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 27/06

In beide situaties gaat het niet alleen om ziek zijn. Het gaat meer om het hele bestaan van het dochtertje en de vrouw. Jairus wil het kind redden van wat we nu anorexia zouden noemen en de vrouw wil haar plaats in de samenleving terug opeisen die gefnuikt wordt door de voorschriften en regels van die tijd.

Wie zijn wij in dit verhaal eigenlijk?

Zijn we als Jairus, die angstig en bezorgd is over de toekomst van zijn dochter en die daardoor in haar puberteit verstikt met do's en dont's? En denken we niet op dezelfde wijze over de kerk? Zijn we niet te bezorgd voor veranderingen? Stellen we dan niet dat de kerk zonder onze generatie op sterven na dood is?

Of zijn we zoals het dochtertje, die bang is voor de toekomst en worstelt met haar puberteit?

Of zijn we zoals de vrouw die niet gespaard is door het leven? Die stilaan letterlijk en figuurlijk aan het doodbloeden is? Dat zien we ook in de kerk; zonder koerswijziging gaat het die kant op. Of willen we proberen er toch nog iets aan te doen, een laatste poging zo u wil, net zoals die vrouw die het kleed van Jezus wil aanraken.

Gered worden. De vrouw gelooft erin. Haar geloof is sterker dan dat men van haar zou denken. Op het moment dat ze zijn kleed aanraakt, voelt ze zich geheeld. Ze staat op en zegt dat ze steeds is blijven hopen en geloven. En dat wil ze ook doen. Of die vernieuwde kracht van Jezus komt, of van haarzelf, dat weten we niet en dat maakt ook niet uit.

Of dat gaat lukken, dat wordt niet in het verhaal verteld. Dat moeten we dan maar geloven. En bovendien zegt een oud jagerssprekwoord: niet schieten is altijd mis.

We keren terug naar Jairus. Door het intermezzo met de vrouw is er tijd verloren.

Personeel van Jairus komt melden dat het dochtertje is overleden. De omstaanders zeggen aan Jairus dat hij Jezus dan maar met rust moet laten, want niemand kan de dood ongedaan maken. Ze geloven dus meer in de almacht van de dood dan van de macht van Jezus' aanraking. Jezus blijft kalm en zegt aan Jairus en de menigte dat ze kalm moeten blijven. Hij zegt dat het dochtertje alleen maar slaapt. Ze heeft zich wellicht zó uitgehongerd dat ze compleet is verslapt. Ze was het beu altijd te moeten luisteren naar haar vader. Ze ervoer de bezorgdheid van haar vader juist als verstikkend. Ze kreeg als het ware geen lucht meer.

In een laatste poging heeft hij hulp gezocht. Geplaatst naar de huidige tijd zou er een psycholoog aan te pas komen om de diepere oorzaak van het zichzelf verhongeren te doorgronden. Dat doet Jezus hier. Er komt niet eens een ingewikkeld ritueel aan te pas. Hij geeft haar de hand en zegt: "Meisje, sta op". En zowaar, dat doet ze. Ze begint direct rond te lopen, zelfstandig. Ze gaat haar omgeving ontdekken. Ze heeft het juk van de mentale druk die op haar werd uitgeoefend, van haar afgeworpen. Ze kan haar eigen gang gaan en nieuwe dingen proberen.

Misschien moeten we daar ook iets van leren als kerkmensen. Misschien moeten we beseffen dat bepaalde kerkvormen wat eigentijdser moeten worden. De vraag is of we daar in mee willen stappen. Het verhaal van Jairus en de bloedvloeiende vrouw laat ons zien dat het kan.

De wondertekenen kunnen beschouwd worden als wegwijzers.

Gaan we samen mee op weg, als gemeente, district, synode?

Laten we samen hopen en vertrouwen.

Amen

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 27/06

Lied: Verheug u, gij dochter van Sion (NLB 550: 1, 2)

1 Verheug u, gij dochter van Sion,
en jonkvrouw Jeruzalem, juich!
Uw koning rijdt binnen,
het rijk gaat beginnen,
de zalige tijden,
Hij komt ons bevrijden
rechtvaardig, zachtmoedig,
de aarde zal spoedig
een bloeiende tuin zijn van
vrede en recht,
de Heer heeft het heden gezegd.

2 Verheug u, gij dochter van Sion,
en jonkvrouw Jeruzalem, juich!
Hij zal u regeren
met God en met ere.
De wagens, de paarden,
de wapens, de zwaarden,
krijgsvreemde plannen,
Hij zal ze verbannen,
Hij zal ze verdoen in zijn
toorn en zijn recht,
het is van te voren voorzeggd.

Voorbeden – stil gebed – Onze Vader

God van leven,
doe ons vasthouden aan de hoop die Uw woord in ons wekt.
Laat ons bestaan getekend worden door vertrouwen in U
die ons niet prijsgeeft aan de dood,
maar bestemd hebt om te leven.

Wij bidden U: sta allen bij die in nood verkeren,
door oorlogen, door hongersnoden,
door de pandemie die hier in het rijke westen wel onder controle schijnt te komen,
maar in grote delen van Afrika en India nog steeds woedt,
die gediscrimineerd worden door hun geaardheid
en het slachtoffer worden van draconische en onrechtvaardige wetten.

In de stilte van ons hart brengen wij alles tot u wat wij alleen aan u willen toevertrouwen.....

Wij bidden het gebed dat wij van uw zoon hebben gekregen:

Onze Vader die in de hemelen zijt,
uw naam worde geheiligd; uw Koninkrijk kome;
uw wil geschiede, gelijk in de hemel also ook op de aarde.
Geef ons heden ons dagelijks brood;
en vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;
en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.
Want van U is het Koninkrijk en de kracht
en de heerlijkheid tot in eeuwigheid.
Amen.

Slotlied: Nu wij uiteengaan (NLB 423)

1. Nu wij uiteengaan vragen wij God:
ga met uw licht voor ons uit!
Nu wij uiteengaan wens ik jou toe:
Ga met God! Vaya con Dios en à Dieu!

2. Voor wie ons lief zijn vragen wij God:
ga met uw licht vóór hen uit!
Al onze vrienden wensen wij vrede:
Ga met God! Vaya con Dios en à Dieu!

3. Voor alle mensen op onze weg:
Vrede en goeds in elk huis!
Voor alwie kwamen onder dit dak:
Ga met God! Vaya con Dios en à Dieu!

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 27/06

Zegenbede

Moge bij elke stap die je zet de weg zich openen
Moge je de wind altijd in je rug hebben
Moge de zon schijnen, warm op je gezicht
Moge de regen vallen, zacht op jouw velden,
en tot we mekaar weer mogen ontmoeten
Moge God ons bewaren in de palm van zijn hand.
Amen.

(Ierse zegenbede)

